

بنام خدا

عرض سلام و ادب خدمت اندیشمندان و پژوهشگران گرامی

خوشحالم به اطلاع شما بزرگواران برسانم که مجله "مدیریت بیابان" فصلنامه شد و از این به بعد، به صورت چهار شماره در سال منتشر خواهد شد. مجله مدیریت بیابان توسط انجمن "مدیریت و کنترل مناطق بیابانی ایران" منتشر می‌گردد و سعی در جمع‌آوری نتیجه تحقیقات مسائل، مشکلات و راه‌حل‌های مدیریت بیابان و ارائه آنها به جامعه علمی کشور دارد. دسترسی به مقالات فصلنامه مدیریت بیابان، دوره نهم، شماره ۱، پیاپی ۱۷، خرداد سال ۱۴۰۰ از طریق لینک زیر میسر است:

http://www.jdmal.ir/issue_33482_33483.html

با همت و همکاری نویسندگان محترم و همکاران مجله، هشت سال انتشار مجله موفقیت آمیز بود و روند رو به‌رشدی بخود گرفته است. پذیرش مقالات تحقیقی متناسب با علم روز موجب شده که مجله با علوم روز همراه بوده و در تولید علم مربوط به رشته خود موفق عمل نماید. در حال حاضر، مجله در گروه بندی وزارت عتف "علوم تحقیقات و فناوری" در گروه B قرار دارد و در فهرست نشریات استنادی علوم جهان اسلام (ISC) ضریب تأثیر ۰/۲۷۱ را به خود اختصاص داده است. مقالات این نشریه به صورت دسترسی آزاد در سایت نشریه قرار دارد. همچنین مقالات مذکور از طریق پایگاه ISC، مگیران، SID، RICEST و انجمن علمی مدیریت و کنترل مناطق بیابانی ایران در دسترس تمامی پژوهشگران، محققان و نویسندگان محترم قرار دارد.

بعنوان سردبیر مجله بر خود لازم می‌دانم که از زحمات و همکاری‌های همه نویسندگان، داوران، هیأت تحریریه و دیگر دست‌اندرکاران دانشمندی که با مجله همکاری و آن را مورد حمایت و پشتیبانی علمی خود قرار داده و موجبات افزایش کیفیت علمی مقالات و مجله را فراهم آورده اند، تشکر و قدردانی نمایم.

متأسفانه پدیده بیابان‌زایی در کشورمان ایران روندی افزایشی و گسترشی دارد. اقدامات ناآگاهانه و مخاطره آمیز مدیریتی و بهره‌برداری اشتباه از سرزمین این روند را سرعت بخشیده و مشکلات نسل‌های آینده را بیشتر و بیشتر می‌کند. به‌عنوان مثال فردی که جنگل‌تراشی می‌کند؛ یا مرتعداری که مراتع تحت اختیار خود را تحت چرای مفرط قرار می‌دهد، به‌هیچ‌عنوان اطلاع ندارد که در حال گسترش بیابان‌ها است. بوته‌کنی در مناطق خشک با هر هدفی روند بیابان‌زایی را سرعت می‌بخشد، اما کسی به اهمیت و اثر شدید کار خود واقف نیست و تأثیر آن را بی‌اهمیت ارزیابی می‌کند. مثال‌های زیادی را در تأثیر انسان بر بیابان‌زایی منطقه تحت نفوذ خود، می‌توان بازگو کرد که اثرات تجمیعی آن‌ها در مقیاس وسیع، اثر گذار است. اما کنترل گسترش بیابان و بیابان‌زدایی کار سخت و طاقت فرسایی است و در مقیاس بسیار کوچکتر انجام می‌شود. گزارش‌های فرو نشست

اراضی در اقصی نقاط کشور حتی در شهرهای بزرگ منتشر شده است. این عامل بیابان‌زایی اثرات بسیار مخرب بر هر منطقه را اعمال می‌کند. به دنبال افزایش جمعیت، گسترش و توسعه کشاورزی و صنعت اجتناب‌ناپذیر است و بیابان‌زایی و فرونشست‌ها رخ می‌دهد، و اثرات منفی و مخرب آنها به‌طور کامل برگشت‌ناپذیر است. ناپدید شدن و انقراض گونه‌ها خود بیابان‌زایی خاموش محسوب می‌گردد. چون تغییرات جمعیت گونه‌ها در طبیعت به‌سادگی ملموس نیست، لذا تأثیر حذف گونه‌ها هم برای اغلب مردم نامحسوس باقی می‌ماند. کوچک شدن رویشگاه‌ها و زیستگاه‌ها و حتی قطعه قطعه شدن آنها با توسعه منطقه از قبیل جاده‌سازی، توسعه مزارع، گسترش روستاها و شهرها و غیره منجر به ظهور و گسترش بیابان‌زایی می‌شود.

حال نیاز به مقابله با این مسایل و مشکلاتی است که جامعه با آن روبرو گردیده است. مقابله با این مسایل و مشکلات، نیاز به تحقیق و جمع‌آوری داده با روش‌های مختلف میدانی، آزمایشگاهی و حتی ماهواره‌ای دارد تا راهکار عملی در مقیاس‌های مختلف ارائه شود. بر محققین محترم و دانشمندان این رشته است که با ارایه راهکارهای علمی و عملی، گامی مؤثر بر کنترل بیابان‌زایی گذارند، و برای مسئولین اجرایی و قانونگذار راه حل‌های مقابله با بیابان‌زایی علمی و عملی ارائه شود تا شرایط و امکانات لازم در جهت آبادانی هر منطقه تأمین یا تدوین شود.

از همه خوانندگان این مطلب که گذرا به مسایل بیابان اشاره کرد، تمنا دارم تا با ارائه نتیجه تحقیقات خود در قالب مقاله علمی، شمعی بر راه تاریک این معضل اجتماعی، اقتصادی و ارضی کشور روشن نموده، و جامعه ایرانی و جهانی را برای حفظ کره خاکی یاری دهند.

دیدگاه مجله "مدیریت بیابان" برای جذب و انتشار مقالات در زمینه‌های مختلف بیابان و بیابان‌زدایی است که در ادامه به آنها اشاره می‌گردد. هر مطلب تحقیقی در زمینه‌های ذیل می‌تواند برای دانشمندان علاقمند به مسائل بیابان و مسئولین اجرایی راهکاری نشان دهد. مقاله‌ها با موضوعات پژوهشی اصیل مرتبط با یکی از زمینه‌های تحقیقاتی ذیل که برای نخستین بار منتشر می‌شوند، برای چاپ در این نشریه مورد بررسی و داوری قرار می‌گیرد:

- اکوسیستم مناطق بیابانی
- ارزیابی بیابان‌زایی
- پایش بیابان‌زایی
- روش‌های نوین بیابان‌زدایی
- پوشش گیاهی و کشاورزی در مناطق بیابانی
- تخریب سرزمین، بیابان‌زایی

- مدیریت آب در مناطق بیابانی
- تغییر اقلیم و اثرات آن در بیابان زایی
- ژئومرفولوژی بیابان
- فرسایش بادی و ریزگردها

در پاسخ به زحمات و حمایت‌های نویسندگان، داوران، هیأت تحریریه و دیگر دست‌اندرکاران مجله، وظیفه خود و دیگر مسئولان مجله می‌دانم که با سعی در نمایه ساختن مجله در پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف و دسترسی نتایج این پژوهش‌ها به خوانندگان علاقمند به مسائل بیابان در سراسر ایران و جهان، وضعیت مجله را بهبود بخشیده و ارزش علمی آنرا ارتقاء دهیم، انشالله با یاری خداوند قادر و متعال.

سردبیر مجله مدیریت بیابان